

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ ЧАСТ I ЗАЩИТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

СОФИЯ
2012 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕЖДАНЕ НА ПЛАНА В ДЕЙСТВИЕ.....	2
2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ.....	2
2.1. Анализ на сеизмичния риск.....	5
3. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ	7
3.1. Превантивна дейност и мерки.....	7
4. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО.....	8
4.1. Организационни мерки.....	8
5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО.....	9
5.1. Министърът на вътрешните работи	9
5.2. Министърът на външните работи.....	10
5.3. Министърът на регионалното развитие и благоустройството	10
5.4. Министърът на здравеопазването.....	11
5.5. Министърът на отбраната	12
5.6. Министърът на транспорта информационните технологии и съобщенията	13
5.7. Министърът на икономиката и енергетиката и туризма	15
5.8. Министърът на околната среда и водите.....	16
5.9. Министърът на труда и социалната политика	16
5.10 Министърът на земеделието и храните	17
5.11 . Министърът на културата	18
5.12. Министърът на образованието младежта и науката.....	18
5.13. Председателят на ДА “Държавен резерв и военновременни запаси”	19
5.14. Председателят на Български червен кръст.....	19
5.15.Председателят на Агенция за ядрено регулиране (АЯР)	20
5.16. Национален институт по геофизика, геодезия и география(НИГГГ) на БАН	20
5.17. Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ) на БАН.....	21
5.18. Областният управител	21
5.19. Кметът на община	22
5.20. Юридическите лица по чл. 35 от Закона за защита при бедствия.....	22
5.21. Юридическите лица по чл. 36 от Закона за защита при бедствия.....	23
5.22. Юридическите лица и едноличните търговци – оператори на радио-и телевизионни програми...23	
5. 23. Физическите лица.....	24
6. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ.....	24
7. НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.....	25
8. РЕД ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ.....	27
8.1.Оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система.....	27
8.2. Оповестяване и информиране на населението при земетресение.....	29
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	30
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	31

1. ВЪВЕЖДАНЕ НА ПЛАНА В ДЕЙСТВИЕ

Част „Защита при земетресение” на Националния план за защита при бедствия, приет с РМС № 973 на Министерския съвет от 29.12.2010 година, се въвежда в действие от министър-председателя при обявяване на бедствено положение на територията на повече от една област или при обявяване на бедствено положение на територията на една област или община, когато силите и средствата, предвидени в областния план за защита при бедствия не са в състояние да се справят с възникналата ситуация.

2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Разрушителният ефект от земетресенията се дължи на процесите, протичащи на земната повърхност в района на епицентъра. Земетресението е комплексна катастрофа. Освен преките поражения - разрушения и изменения в релефа, не по-малко са и вторичните отрицателни ефекти, съпътстващи земния трясък или получени като негово следствие. Това са: пожари и взривове, вследствие повреди в електрозахранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, вследствие на разрушаване на язовирни стени и други хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията; радиационна опасност при разрушаване в ядрено-енергийни обекти и др. (Приложение № 1)

В сеизмично активните райони на планетата, включително и в България, земетресенията се явяват като най-катастрофални сред природните бедствия. Наблюдава се тенденция за увеличаване на щетите от земетресенията, която се дължи на три главни фактора:

- голям ръст на човешките и материални ресурси в силно земетръсните райони;
- подценяване на реалната земетръсна опасност, водещо до принижаване и даже елиминиране на противоземетръсните мерки, преди всичко в строителството;
- недостатъчни възможности на науката да предлага високоефективни решения за намаляване на последствията чрез предсказване на земетресенията и характеристиките на очакваните силни земетръсни въздействия и да предлага абсолютно сигурни методи за обезпечаване на строителството.

Земетресенията на Земята не са разпределени равномерно и случайно по цялата ѝ повърхност. Те са концентрирани в сеизмични пояси, които съвпадат със зоните на контакт и на относителни движения между големите литосферни плочи. България се намира в източната част на Балканския полуостров, който е най-активният за Европа възел от Алпо-Хималайския пояс.

Земетръсната обстановка на Балканите има своя специфика. Основната част от земетресенията са плитките с огнища на дълбочина до 60 km (в земната кора), което силно увеличава ефектите върху земната повърхност. При висока гъстота на населението и голяма плътност на застрояването този факт означава значителни последствия даже от сравнително слаби земетресения.

Територията на България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като “втори ранг земетръсно-опасни участъци” по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8 по Рихтер (Приложение № 2) и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник.

Най-опасни последствия на територията на страната могат да се предизвикат от силни земетресения в един от трите вътрешни сеизмични района:

Североизточен - включва Горнооряховската сеизмична зона (очакван магнитуд по Рихтер до 7.5, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник), Шабленска зона (максимален магнитуд до 8-ма, интензивност поне от 9-та степен по Черноморското крайбрежие), Дуловската зона (максимален магнитуд 7.5, поради относително голямата дълбочина на огнището, максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен);

Средногорски - състои се от Софийска зона (максимален очакван магнитуд 6.5 - 7, интензивност около 9-та степен), Маришка зона (максимален магнитуд 7.5, интензивност до 10-та степен), Тунджанска зона (магнитуд до 6, интензивност в епицентъра до 9-та степен) и Подбалканска зона (магнитуд до 7.5 и епицентрална интензивност между 8-ма и 9-та степен);

Рило-Родопски - включва Струмска зона (максимален очакван магнитуд 8, интензивност над 9-та степен в епицентралната област), Местенска и Западно-Родопска (Велинградска) зони (във всяка от тях максимален магнитуд 6, съответно епицентрална интензивност около 8-ма степен).

Като цяло 98 % от територията на България може да бъде подложена на сеизмично въздействие с интензивност от 7-ма и по-висока степен, от които с интензивност от 7-ма степен – 51 %, 8-ма степен – 28 %, 9-та и по-висока степен – 19 %. В тези райони попадат населени места с население около 6 340 000 души, представляващо 80 % от населението на страната и могат да бъдат разрушени частично или напълно 30-35 % от сградния фонд. В райони с интензивност от 8-ма и 9-та степени по скалата на MSK-64 попадат около 5 900 000 души, което е 74 % от населението на страната. (Фиг. 1)

Фиг.1 Сеизмично райониране на България

Табл.1 Разпределение на площите в % от територията на България с различна сеизмична степен

Вид на картата	Сеизмична степен по скалата MSK				
	VI	VII	VIII	IX	≥VII
Сътресаемост 100г.	35	65	-	-	65
Сътресаемост 1000г. (нормативна от 1987г.)	2	51	28	19	98
Сътресаемост 10 000г.	0	22	44	34	100
Правилник 1961 и 1964г.	78	17	4	1	22
Правилник – коригирана карта от 1977г.	60	34	5	1	40
Максимални наблюдавани степени на интензивност	36	49	11	4	64

При земетресение от висока степен се очакват значителни разрушения на инфраструктурата на страната, което ще затрудни нормалното функциониране на държавата. Възможни са взривове, пожари и в различна степен разрушения на около 30-35 % от жилищните сгради, промишлените обекти и хидротехническите съоръжения в засегнатите райони.

Данни за най-силните земетресения през XX и XXI век, с епицентър на територията на България, са посочени в таблица 2.

Табл.2 Данни за най-силните български земетресения през XX и XXI век.

Дата	Епицентрална зона	Дълбочина на огнището [km]	Магнитут	Максимална интензивност	Радиус на областта с максимална интензивност – R[km]
31.03.1901	Шабла	9 – 20	7,2	X	R _x = 12 R _{ix} = 36
4.04.1904	Струма	12 – 18	7,1	IX – X	R _{ix} = 20
4.04.1904	Струма	15– 22	7,8	X	R _x = 18 R _{ix} = 45

31.03.1901	Калиакра	–	7,1	-	-
8.10.1905	Струма	16 – 25	6,4	VIII	$R_{VIII} = 9$
15.02.1909	Ямбол	5,5 – 8	5,9	VIII	$R_{VIII} = 3,5$
14.04.1913	Г.Оряховица	12 – 18	7,0	IX – X	$R_{IX} = 12$
14.06.1928	Чирпан	7,5 – 11	6,8	IX	$R_{IX} = 10$
18.04.1928	Поповица	13 – 19	7,0	IX – X	$R_{IX} = 12$
25.04.1928	Гълъбово	11 – 16	5,6	VIII	$R_{VIII} = 15$
30.06.1956	Шабла	20	5,5	VII	$R_{VII} = 20$
3.11.1977	Велинград	8	5,3	VII	$R_{VII} = 15$
7.12.1986	Стражица	10	5,7	VII - VIII	$R_{VII-VIII} = 10$
22.05.2012	Перник	10	5,8	VII - VIII	$R_{VII-VIII} = 10$

2.1. Анализ на сеизмичния риск

Сеизмичният риск се оценява с методите на прогнозното сеизмично райониране. Обозначенията на сеизмологичните станции и център на НОТССИ при НИГГГ – БАН е дадено в Приложение № 29.

Оценката на сеизмичния риск означава да се установи:

- какви ще бъдат очакваните загуби при съответната степен на сеизмично въздействие;
- дали са предприети достатъчни превантивни мерки с цел намаляване последиците от сеизмичното въздействие.

Тези последици зависят от магнитуда на земетресението, от отдалечеността на обектите от епицентъра и от осигуреността на строежите на сеизмични въздействия.

Сеизмичното осигуряване на сградите и съоръженията в България през годините е регламентирано както следва:

- до началото на 1957 г. сградите (вкл. различни категории на българското културно наследство на територията на страната) не са осигурявани срещу земетръсни въздействия;
- 1957г. – Започва да действа "Правилник за проектиране и строеж на сгради и инженерни съоръжения в сеизмичните райони", основан на сеизмостатистическа карта на райониране, отразяваща наблюдаваните интензивности (степени) от документираните дотогава земетресения;
- през 1961 г. и 1964 г. картата е преоценена, като са занижени площите на зоните от VII, VIII и IX степен;
- 1977 г.- след земетресението във Вранча са добавени нови площи от VII и VIII степен в придунавската част на Северна България;
- 1987 г. – въведено е ново сеизмично райониране на България;
- 2012 г. /януари/ - въведено е сеизмично райониране на България в зависимост от референтното максимално ускорение (Приложения №№ 64, 65, 66).

При анализа на готовността на страната ни да посрещне силно земетресение, трябва да се отбележи наличието на следните сериозни проблеми:

- голям процент от наличния сграден фонд е проектиран и реализиран преди новите противоземетръсни норми от 1987 г., т.е. за много по-ниски нива на сеизмично осигуряване]
- голяма част от сградите, предвидени в областните планове за защита при бедствия за приютяване на населението след сеизмично въздействие, са строени през периода 1961-1990 г. и са предимно монолитни със стоманобетонен скелет (Приложение № 63);
- липсват предприети и предварително изпълнени укрепителни мерки за опазването на разкрити, консервирани и реставрирани археологически структури, сгради и ансамбли с национално значение, трезори и хранилища за съхраняване на движими културни ценности от въздействието на рисковите фактори;
- няма предварително сформирани експертни екипи за оценка на пораженията по сградния фонд;
- липса на осигуреност на пострадалото население с временни убежища;
- състоянието на сградния фонд на предприятията с рискови производства;
- съществуващи лоши практики в териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението и експлоатацията на строежите, водещи до повишаване на риска от разрушаване при сеизмично въздействие, като:
 - несъобразени трасета на пътната и инженерната инфраструктура в устройствените схеми;
 - липса на предвидено планиране, проектиране и изпълнение на интегрирани мерки в инвестиционните проекти, които да са същевременно мерки за защита при бедствия;
 - несъобразени показатели за плътност и интензивност на застрояване;
 - допускане на намалени (спрямо и без това малките) разстояния между сградите;
 - продължаващо, макар и в по-малка степен преустройство в съществуващи сгради, водещи до сериозно увеличение уязвимостта на конструкциите;
- липсва визия за отговорностите за определяне и спазване на минималните изисквания към степента на устойчивост на критичната инфраструктура на страната по отношение на сеизмично въздействие;
- не са дефинирани нивата на земния трус, при които вследствие на вече разрушен сграден фонд и съоръжения, очакваме сериозни щети върху съоръженията на електропреноса и електроразпределението;

- много от институциите не разполагат с данни за степента на устойчивост на сградите и съоръженията в регулираната и управлявана от тях сфера;
- не се работи за ограничаването на деградацията на съществуващия сграден фонд.

3. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

3.1. Превантивна дейност и мерки

За предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие се предприемат следните превантивни мерки:

- изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на страната;
- актуализация на сеизмичното райониране и провеждане на микросеизмично райониране, където е необходимо;
- категоризиране на територията на страната по отношение на сеизмичния риск;
- приключване на техническата паспортизация на строежите в срок, като се акцентира върху степента на сеизмична осигуреност;
- геозащитни и брегоукрепителни мероприятия;
- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-устройственото планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението и експлоатацията на строежите;
- спазване на нормите за проектиране и строителство в сеизмични райони – Наредба № РД-02-20-19 от 29.12.2011 г. за проектиране на строителните конструкции на строежите чрез прилагане на европейската система за проектиране на строителни конструкции (Обн, ДВ, бр. 2 от 2012 г.) и Наредба № РД-02-20-2 от 27.01.2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони на министъра на регионалното развитие и благоустройството (Обн, ДВ, бр. 13 от 2012 г.);
- усиление на амортизираните осигурени и на неосигурените на сеизмични въздействия сгради и съоръжения;
- разработка на сценарии за последствията от силни земетресения за големи урбанизирани територии, с цел установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост;
- курс на обучение и тренировки за правилно поведение преди, по време и след силни земетресения във всички степени на образование;
- обучение и практическа подготовка на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението;

- разработка и внедряване на ефективни системи за ранно предупреждение;
- международен обмен на информация, данни и научно-практическо сътрудничество със съседните държави и Европейските центрове;
- създаване на фонд (с натрупване) за покриване последствията от земетресения.

4. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

4.1. Организационни мерки

Органите на изпълнителната власт планират и провеждат мерки за защита на населението при земетресения като организират и координират:

- анализа, оценката и прогнозата за последствията от земетресенията;
- разработването и актуализирането на областните и общински планове за защита при бедствия в частта „Защита при земетресение“;
- провеждането на мероприятия за усвояване на плановете;
- поддържането на непрекъснато денонощно дежурство;
- формирането и поддържането на сили и средства за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при разрушения, вследствие на земетресение на територията на страната;
- създаването на организация за действие и взаимодействие между органите за управление и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- поддържане на готовност за осигуряване на допълнителни пунктове за снабдяване с вода и включване във водоснабдителната система на допълнителни водоизточници при необходимост;
- осигуряването в министерствата, ведомствата и в техните структури на финансови и материални средства за комплектуване, обучение и поддръжка в постоянна готовност на органите за управление и силите за реагиране при бедствия;
- дейностите по осигуряване производството и доставката на основни строителни материали за нуждите на неотложните аварийно-възстановителни работи;
- участието на дружества със строително-монтажна и пътно-строителна дейност във възстановителните работи;
- организирането на експертни и проектантски екипи за участие в работата по планиране на защитата и инженерното осигуряване на спасителните и аварийните дейности;
- информирането на населението за възможни земетресения на територията на страната, както и за правилата за действие и поведение при възникването им.

5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

5.1. Министърът на вътрешните работи:

- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- провежда държавната политика по защита на населението при земетресение;
- организира разработването на Националния план за защита при бедствия, включително част „Защита при земетресение”;
- поддържа в готовност сили и средства и осигурява участието на подчинените си структури, като съставна част на единната спасителна система, в дейности по защита на населението в съответствие с планове за защита при земетресение (Приложение № 30);
- осъществява взаимодействие с органите на изпълнителната власт, юридическите лица и неправителствени организации при земетресение (Приложения №№ 59, 61);
- организира функционирането, експлоатацията и доизграждането на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението (НСРПОБ);
- организира провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение (Приложение № 60);
- осигурява опазването на обществения ред, пожарната безопасност и извършване на пожарогасителна и аварийно-спасителна работи, възникнали вследствие на земетресение;
- оказва съдействие на областната и общинска администрация по организацията на движението, безопасността на населението при евакуация, издирване и спасяване на пострадали;
- подпомага дейността на правителствени и неправителствени организации при дейността им по оказване хуманитарна помощ на населението;
- организира обучението на населението за начините на поведение и действие при земетресение и прилагане на необходимите защитни мерки;
- организира информирането на населението чрез средствата за масово осведомяване за регистрирано земетресение, предприетите мерки за овладяване на обстановката и за правилата за действие и поведение (Приложения №№ 24, 25, 26, 27, 28);
- осигурява актуализиране на електронната база данни за силите и средствата на съставните части на единната спасителна система и предоставя информация за екипите и средствата на МВР, техните

задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

- предоставя информация, осигурена чрез дистанционно изследване на Земята от Космоса, извършено в Център за аерокосмическо наблюдение (ЦАН) на ГДПБЗН-МВР, на заинтересованите органи на изпълнителната власт;
- създава със заповед работните групи по чл. 62а, ал. 4 от Закона за защита при бедствия, като включва в състава им експертите, предложени от съответния министър.

5. 2. Министърът на външните работи:

- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на външните работи за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- ръководи осигуряването на официална информация и воденето на кореспонденция с други държави и с международни организации (Приложения №№ 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20);
- координира взаимодействието на компетентните министерства и ведомства с дипломатическите и консулски представителства на други държави и представителства на международни организации, акредитирани в Република България, и препоръчва мерки за защита на живота и здравето на чужди граждани, пребиваващи в Република България, и мерки за защита на представителствата на други държави и на международни организации със седалище в Република България;
- координира дейността на българската дипломатическа служба във връзка с осигуряване и оказване на международна финансова, материална и експертна помощ за провеждане спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение на територията на Република България;
- координира предоставянето на официална информация за чужди средства за масово осведомяване при регистрирано силно земетресение в Република България.

5. 3. Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията

на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;

- извършва превантивна дейност с цел предотвратяване или намаляване на щетите при сеизмично въздействие;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на МРРБ за изпълнение на задълженията, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава и контролира прилагането на мерки при устройственото планиране на територията, инвестиционното проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите с цел намаляване на щетите при земетресение;
- осигурява защитата на водоизточниците и водоснабдителните системи – собственост на държавата или с държавно участие;
- планира и организира снабдяването с питейна вода и вода за пожарогасене в зоните на земетресение, където В и К дружествата са с държавно участие;
- организира експертни и проектантски екипи за участие в работата по планиране на защитата и инженерното осигуряване;
- поддържа републиканската пътна мрежа, маршрутите за евакуиране на населението и за въвеждане на силите на ЕСС чрез пътностроителните и пътноподдържащи дружества, сключили договори за поддържане на пътната инфраструктура с Агенция „Пътна инфраструктура“;
- чрез „Геозащита“ ЕООД - Варна; „Геозащита“ ЕООД - Перник и „Геозащита“ ЕООД - Плевен подпомага работата на общините и областите при дейности в свлачищни райони (Приложения № 62);
- актуализира информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5.4. Министърът на здравеопазването:

- при необходимост създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- организира, планира и ръководи дейностите по привеждане на министерството, второстепенните разпоредители с бюджетни

кредити и държавните лечебни заведения в готовност за работа след разрушително земетресение;

- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на здравеопазването за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- осигурява устойчивост на системите за ръководство и управление и функционирането на подчинените си административни структури след разрушително земетресение;
- извършва преглед и актуализация на плановете и програмите за действие при земетресение и организира въвеждането им в съответствие с условията на конкретната обстановка;
- организира обучението и подготовката на кадрите от здравната мрежа по медицинско осигуряване на населението при земетресение;
- създава и поддържа система за оповестяване на ръководния състав на Министерство на здравеопазването и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити;
- извършва прогнозиране и оценка на медицинската обстановка, създадена в резултат на възникналото земетресение;
- осигурява екипи за спешна медицинска помощ, извършване на медицинска сортировка и евакуация на населението по направления (Приложение № 33);
- организира провеждането на профилактика на инфекциозната заболяемост, локализира и ликвидира възникнали епидемични огнища;
- осъществява действен контрол на качествата на питейната вода, водоизточниците и водоснабдителните обекти и съоръжения в засегнатите от земетресението райони;
- организира изготвяне на предписания и участие в изпълнението на мерките за защита на населението в съответствие с условията на конкретната обстановка;
- актуализира информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5.5. Министърът на отбраната:

- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на

задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;

- поддържа в готовност военни формирования за участие в провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в рамките на съществуващите способности, съгласно разработените планове.
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на отбраната за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;

5.6. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията:

- извършва превантивна дейност за отстраняване или ограничаване въздействието на рисковите фактори, които биха могли да увеличат щетите върху транспортната и съобщителна инфраструктури при земетресение;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с Националния щаб;
- създава организация за нормалното функциониране на сухопътния, въздушния и морския транспорт, електронно-съобщителните мрежи (ЕСМ), комуникационните и информационни системи в страната и при необходимост внася в Министерския съвет проекти на нормативни актове за поддържане и възстановяване на видовете транспорт, комуникационните мрежи и системи при земетресение;
- създава организация за поддържане на необходимата готовност на държавните предприятия и търговски дружества от отрасъл „Транспорт” и отрасъл „Съобщения” за действия при земетресение;

- организира отстраняването на аварии и възникнали критични ситуации по железопътния транспорт вследствие на земетресение (Приложение № 39);
- организира дейността по наблюдение на нивото и състоянието на река Дунав;
- съвместно с министъра на вътрешните работи и министъра на регионалното развитие и благоустройството съдейства за осигуряване на реда при използване на транспортните комуникации за осигуряване придвижването на силите за реагиране, евакуация на населението и превозване на товари след земетресение;
- улеснява трансграничния жизненоважен граждански транспорт при бедствия, предоставянето на транспортни средства за извършване на хуманитарни превози и сключва необходимите за тази цел споразумения;
- проучва и анализира услугите от Електронната съобщителна мрежа за национална сигурност (ЕСМНС) на ИА “Електронни съобщителни мрежи и информационни системи” (ЕСМИС) и свързаността и с други електронни съобщителни мрежи (ЕСМ) във връзка с националната сигурност и сигурността на комуникациите и съобщенията при земетресение;
- осигурява изпълнението на задачи по националния и областните планове за защита при бедствия чрез ДП “Транспортно строителство и възстановяване” и ДП „Съобщително строителство и възстановяване” в изпълнение на чл. 4, ал. 2, т. 2 и чл. 5, ал. 2, т. 2 от Закона за преобразуване на строителните войски, войските на Министерство на транспорта и войските на Комитета на пощи и далекосъобщения в държавни предприятия;
- актуализира информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система;
- планира съвместно с ГДПБЗН – МВР заявените и необходими електронно-съобщителни връзки за нуждите на Националния щаб, щабове на министерства, ведомства, държавни предприятия, търговски дружества и др., участващи при провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение (Приложения №№ 59, 61);
- контролира изграждането на електронни съобщителни връзки и тяхното качество при провеждането на неотложни аварийно-възстановителни работи след земетресение;
- за провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи и за евакуация на хора, животни и материални ценности при земетресение осигурява актуална информация за териториалните превозвачи за

предоставяне на транспортни средства.

5.7. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма:

- извършва идентифициране, анализ и оценка на състоянието и сигурността на работа на електро-енергийната система на страната след земетресение;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- създава необходимата организация, координация и контрол по осигуряване нормалното функциониране на търговските дружества, обектите и административните структури от системата на икономиката, енергетиката и туризма след земетресение (Приложение № 58);
- осъществява координация и контрол по осигуряване нормалното функциониране на енергийната система на страната след земетресение;
- създава организация и контрол по осигуряване на енергийната система на страната с необходимите ресурси, суровини и материали за безаварийното ѝ функциониране и за осигуряване обществените потребности от електроенергия, топлоенергия, природен газ и нефтопродукти;
- предоставя информация по осигуряване населението с необходимите хранителни стоки и продукти от първа необходимост чрез Държавната комисия за стоковите борси и тържища при използване наличните складови запаси на територията на страната;
- въвежда при необходимост на територията на страната ограничителен режим за снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и/или пр. газ, в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката и създадените след земетресението условия;
- актуализира информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5. 8. Министърът на околната среда и водите:

- анализира възможните източници на рискове и извършва превантивна дейност за отстраняване или ограничаване въздействието на рисковите фактори, които биха могли да предизвикат възникването на наводнение след земетресение;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на околната среда и водите за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- чрез директорите на съответната РИОСВ участва в разработването на плановете за защита при бедствия на общинско и областно ниво, а с директорите на БД - на областно ниво;
- контролира изпълнението на мерки за предотвратяване и отстраняване на последствията от аварии в предприятия с висок/нисък рисков потенциал (Приложение № 9);
- актуализира за информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5. 9. Министърът на труда и социалната политика:

- извършва превантивна дейност за отстраняване или ограничаване въздействието на рисковите фактори, които биха могли да предизвикат щети и жертви при земетресение;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на труда и социалната политика за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;

- предоставя социални помощи на пострадали при земетресение, предвидени в Закона за социално подпомагане и Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане;
- извършва социални дейности при ликвидиране на последствията от земетресения, определени със закон или акт на Министерския съвет;
- организира пренасочване на човешки ресурси, осигурени по програмите за заетост, за отстраняване на трайни щети на инфраструктурата, възникнали при земетресение;
- организират пренасочване на човешки ресурси, осигурени по програмите за заетост за сформирани на аварийни групи за неотложни действия по предотвратяване и ликвидиране на последствията при възникнали земетресения.

5. 10. Министърът на земеделието и храните:

- анализира възможните източници на рискове и извършва превантивна дейност за отстраняване или ограничаване въздействието на рисковите фактори, които биха могли да увеличат щетите при земетресение;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- разработва план за защита при бедствия на Министерство на земеделието и храните за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- поддържа в готовност сили и средства и осигурява участието на подчинените си структури като съставна част на единната спасителна система в съответствие с плановете за защита при бедствия (Приложение № 37);
- утвърждава процедури за вземане и анализ на проби от селскостопанска растителност и храни и организира ветеринарно-медицинската и растително-защитна дейност след земетресение;
- предлага за деблокиране на част от държавния резерв от зърно и хранителни запаси при нужда вследствие на бедствие;
- организира и контролира осъществяването на инспекционен контрол на растения и храни от животински и неживотински произход;
- организира при необходимост евакуация на растителен и животински генофонд от райони, засегнати от земетресение;

- организира мониторинга на язовирите и обектите за предпазване от вредното въздействие на водите с цел предотвратяване на наводнения вследствие на разрушително земетресение; (Приложения №№ 40, 43)
- актуализира информацията за силите и средствата на министерството, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни работи в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5. 11. Министърът на културата:

- извършва превантивна дейност за отстраняване или ограничаване на рисковите фактори, които биха могли да допринесат за големи щети върху културното наследство при земетресение;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от управляваната и регулирана от министерството сфера за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на Националния щаб;
- организира разработването на план за защита при земетресение на Министерство на културата за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- извършва мониторинг чрез Главна дирекция “Инспекторат за опазване на културното наследство” на общините и музеите във връзка с възможните рискови състояния за частична или пълна загуба на културно наследство;
- дава методически указания и заедно с общините осигурява необходимите разработки за предприемане на превантивни мерки за защита на движимото и недвижимото културно наследство от земетресения;
- съвместно с органите на управление по места, на общините и на музеите организира защитните действия за културното наследство при земетресения;
- организира взаимодействие с регионите, общините и музейната мрежа чрез Главна дирекция “Инспекторат за опазване на културното наследство” при Министерството на културата.

5. 12. Министърът на образованието, младежта и науката:

- анализира възможните източници на рискове и извършва превантивна дейност за предотвратяване или ограничаване на щетите, които биха възникнали при земетресение;

- разработва план за защита при бедствия на Министерство на образованието, младежта и науката за изпълнение на задълженията му, предвидени в Националния план за защита при бедствия, и осигурява неговото изпълнение;
- създава със заповед ведомствен щаб за изпълнение на задълженията на министерството по Националния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- организира оказването на методическа помощ на административните структури на министерството при планирането на дейността им при разрушително земетресение;
- организира и контролира извършването на превантивни дейности за ограничаване щетите при земетресение;
- координира и контролира дейността по предоставянето на данни за разработване на Националния план за защита при бедствия – част „Защита при земетресение“;
- координира и контролира провеждането на обучението на директори, класни ръководители и учители за действие при земетресение;
- контролира осигуряването в съдържателно и методическо отношение на обучението на учениците за защита при земетресение;
- координира провеждането на извънкласни и извънучилищни дейности, свързани със защитата при земетресение;
- координира участието в тренировки, учения и други форми на обучение за действие в рамките на единната спасителна система;
- ръководи разработването на процедури за действие на министерството при земетресения и координира дейността на регионалните инспекторати по образование по проблемите на евакуацията и възстановяването;
- при поискване от страна на автономните висши училища координира съставянето на учебни програми, като им предоставя тематични модули и информация.

5. 13. Председателят на ДА “Държавен резерв и военновременни запаси”:

- поддържа резерв за оказване на помощ на бедстващото население и осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение;
- поддържа резерв за осигуряване функционирането на икономиката на страната при земетресение.

5.14. Председателят на Българският червен кръст:

- създава и поддържа резерв на имущество от първа необходимост за първоначално подпомагане на пострадалите;

- поддържа централна и междуобластни складови бази с резерв от имущество за бедстващи;
- поддържа радио-комуникационна мрежа на КВ и УКВ честоти;
- осъществява взаимодействие и координация с правителствени и неправителствени структури, участващи в провеждане на спасителни работи при възникване на земетресение;
- поддържа връзка и координация с МФЧК/ЧП и др. национални дружества за привличане, получаване и разпределяне по установен ред на международна помощ при необходимост;
- събира и разпределя вътрешна и международна помощ за населението в пострадалите райони;
- създава доброволни формирования за оказване на помощ на населението при земетресение (Приложение № 34);
- актуализира информацията за силите и средствата на БЧК, техните задачи и възможности за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-въстановителни дейности в електронната база данни за съставните части на единната спасителна система.

5.15. Председателят на Агенция за ядрено регулиране (АЯР):

- изпълнява функциите на централен орган и пункт за връзка при ядрена и радиационна авария, настъпила вследствие на земетресение, и предоставя информация на други държави и на международни организации;
- събира и обработва постъпващите данни, които характеризират възникнала авария или трансграничен пренос и радиационна обстановка, прави прогнози за развитието и последиците за населението и ги предоставя на националния щаб;
- предоставя информация за обекти с ядрени материали и радиоактивни вещества в засегнатите от земетресение територии;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от персонала на агенцията за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на националния щаб;

5.16. Национален Институт по геофизика, геодезия и география към БАН

- регистрира, документира и архивира възникнали земетресения на територията на страната и близките околности за целите на оценката на сеизмичната опасност и риск;
- при земетресение с възможност за усещане в оперативен порядък:
 - оценява параметрите на земетресението (координати на епицентъра, време в огнището, дълбочина, магнитуд, район, разстояние до София);

- извършва макросейзмично обследване по телефона (съвместно с оперативния дежурен в ГДПБЗН-МВР);
- предоставя данни за земетресението и последвали афтершокови събития, регистрирани в НОТССИ и възможните последствия за територията на страната (Приложения №№ 24, 25, 26, 27, 28);
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от института за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на националния щаб.

5. 17. Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ) към БАН:

- прогнозира метеорологична обстановка за районите, засегнати от земетресение;
- информира заинтересованите държавни органи за метеорологичната обстановка в районите на земетресението и за прогнозата за нейното развитие;
- предлага на министъра на вътрешните работи експерти от института за включването им в работните групи по чл. 62а, ал. 4 от ЗЗБ за подпомагане на работата на националния щаб.

5. 18. Областният управител:

- организира и ръководи защитата при земетресение в областта;
- организира и отговаря за обучението на областната администрация за начините на поведение и действие при земетресение и изпълнение на необходимите защитни мерки;
- координира и контролира подготовката за действие при земетресение, извършвана от областната администрация, териториалните звена на министерствата и ведомствата, юридическите и физическите лица в областта;
- организира и контролира изпълнението на превантивни мерки с цел намаляването на последиците при земетресение;
- организира разработването и утвърждава областния план за защита при бедствия, съдържащ задължително част „Защита при земетресение“;
- създава със заповед щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб;
- при възникване на разрушително земетресение въвежда със заповед в изпълнение областния план за защита при бедствия – част „Защита при земетресение“;
- създава организация за оповестяване при земетресение;
- координира спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи, възникнали на територията на областта, когато те излизат извън територията на една община, както и когато кметът на общината е поскал това;

- на основание на Закона за автомобилните превози отправя искане към превозвачите за предоставяне на транспортни средства при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи и при евакуация на хора, животни и материални ценности при земетресение.

5. 19. Кметът на община:

- организира и ръководи защитата при земетресение на територията на общината;
- организира, координира и провежда превантивни мерки за намаляването на разрушителните последиците от земетресение;
- организира разработването и внася за утвърждаване от общинския съвет на общински план за защита при бедствия, който съдържа част „Защита при земетресение”, и предоставя данни за изготвянето на областния план за защита при бедствия;
- създава със заповед щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с другите щабове, предвидени в ЗЗБ;
- планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по общинския план за защита при бедствия, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
- осъществява обмен на информация с Националния оперативен център към Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР в областта при регистрирано земетресение;
- на основание Закона за автомобилните превози отправя искане към превозвачите за предоставяне на транспортни средства при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи и при евакуация на хора, животни и материални ценности при земетресение;
- планира и организира снабдяването с вода в зоните на бедствие, където ВиК дружествата са с общинско участие;
- организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при земетресение;
- организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи след земетресение.

5. 20. Юридическите лица по чл. 35 от Закона за защита при бедствия

- разработват аварийен план на обекта съгласно изискванията на чл. 35, ал. 1, т. 1-7 от ЗЗБ;
- планират и осъществяват необходимите мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на земетресение;

- планират и провеждат мероприятия за повишаване устойчивото функциониране на обектите след земетресение;
- създават, подготвят и поддържат в готовност за използване средства за предупреждение и сили за провеждане на дейности по защитата на работещите в обектите и прилежащите им площи;
- провеждат обучение на работещите за способите за защита, начините на поведение и действие и за оказване на първа долекарска помощ при земетресение;
- изграждат и поддържат локални системи за оповестяване (ЛСО), като имат задължението да ги интегрират с НСРПО;
- представят до 30 януари всяка година в МВР доклад за състоянието и готовността на ЛСО за изпълнение на функциите им;
- осигуряват предупреждение на своите служители;
- при авария вследствие на земетресение незабавно започват провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, като информират за аварията кмета на непосредствено застрашената община;
- предоставят информация на частите на ЕСС за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и други опасности за живота и здравето на хората;
- при необходимост оказват съдействие на екипите на ЕСС;
- осигуряват безопасно унищожаване на отпадъците, вследствие на аварията и нейното ликвидиране.

5. 21. Юридическите лица по чл. 36 от Закона за защита при бедствия:

- изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите в обекта, съгласно изискванията на чл. 36, ал. 1, т. 1-6;
- организират тренировки за изпълнение на плана;
- изграждат и поддържат ЛСО;
- създават и поддържат в готовност средства за защита на пребиваващите на територията на обекта;
- провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

5. 22. Юридическите лица и едноличните търговци – оператори на радио- и телевизионни програми

При поискване от оперативните центрове на единната спасителна система, юридическите лица и еднолични търговци, оператори на радио- и телевизионни програми излъчват незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла неотложна информация, необходима за защита на населението, като:

- съобщенията и съветите за поведението на населението, изпратени от ОЦ/НОЦ се включват незабавно и безвъзмездно в информационните емисии;

- необходимата информация се излъчва веднага, като се прекъсва предаването, което тече в момента;
- съобщенията за възникналото земетресение се излъчват на определени интервали, в зависимост от сложността на обстановката.

При необходимост БНР осигурява ефирно време за преки изявления на упълномощени длъжностни лица от НЩ.

5. 23. Физическите лица:

- спазват ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащо от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
- помагат на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
- подават информация на телефона за спешни повиквания 112 или по друг начин търсят възможност за предоставяне на помощ, когато са в състояние на предоставят необходимата помощ лично;
- оказват съдействие в съответствие с възможностите си или материална помощ по искане на кмета на община или ръководителя на място;
- допускат при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот или отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
- предоставят на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;
- допускат разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са тяхна собственост и осигуряват достъп до тях за експлоатацията им.

6. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Финансирането на дейностите, предвидени в част „Защита при земетресение” се извършва съгласно т. 8. „Средства и ресурси, предвидени за ликвидиране на последиците от бедствия” на Националния план за защита при бедствия, приет с Решение № 973 на Министерския съвет от 29.12.2010 година.

7. НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Министър-председателят на Република България въвежда със заповед част „Защита при земетресение” на Националния план за защита при бедствия, приет с Решение № 973 на Министерския съвет от 29.12.2010 година.

Със заповедта за въвеждането министър-председателят създава национален щаб с поименно определени ръководител и членове: министри, заместник-министри, ръководители на ведомства или техни заместници и други, представляващи институции, които имат задължения за изпълнението на Националния план за защита при бедствия.

Националният щаб извършва следните основни дейности:

1. анализ и оценка на обстановката след земетресението;
2. взема решения за необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от земетресението и подпомагане на засегнатото население;
3. организира и координира действията на министрите, ръководителите на ведомствата, областните управители, кметовете на общини, на юридическите лица и едноличните търговци, на които са възложени функции за защита при земетресения;
4. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
5. информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприеманите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
6. докладва на министър-председателя, президента на република България и на председателя на Народното събрание за хода на провежданите защитни мероприятия.

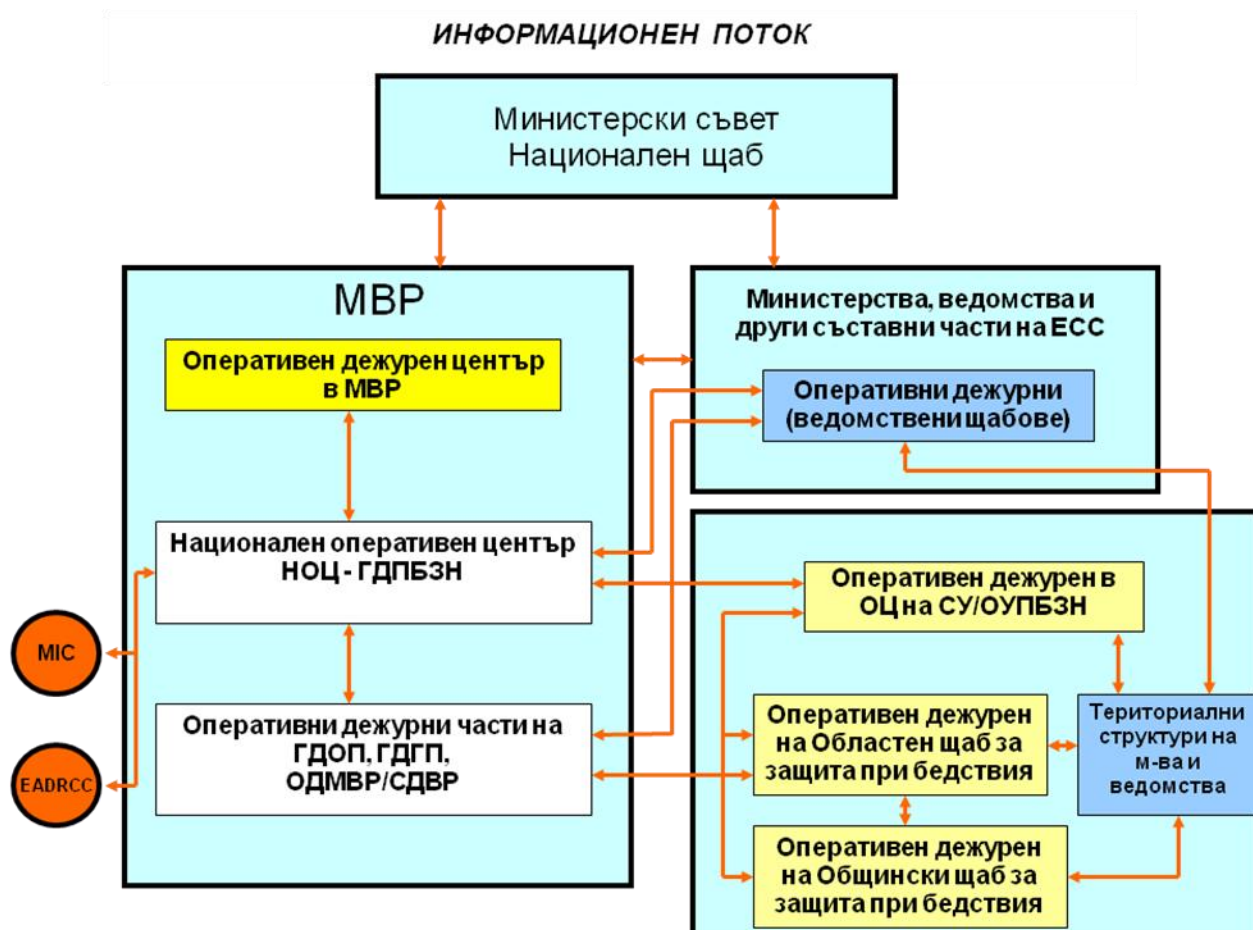
Дейността на националния щаб се обслужва логистично, комуникационно и административно от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР, както и от компетентните с оглед характера на бедствието министерства, ведомства и институции.

За подпомагане дейността на националния щаб министърът на вътрешните работи създава работни групи от експерти, чийто поименен състав е предварително определен и въведен в групи за оповестяване на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия. При необходимост ръководителят на националния щаб със заповед може да привлича и други експерти.

Към националния щаб със заповед на ръководителя му се създава междуправителствена информационна група за извършване на информационна дейност с поименен състав, предложен от членовете на щаба.

Организиране на взаимодействието между оперативните дежурни центрове на структурите от ЕСС

1. Взаимодействието между оперативните дежурни центрове на структурите на ЕСС се осъществява по приложената схема:

2. Оперативните дежурни центрове получават, обработват и обменят своевременно информация за обстановката.

3. Оперативните дежурни/ситуационни центрове на министерства, ведомства, дежурните към органите на местната власт и дежурните при юридически лица и еднолични търговци по чл. 35 и чл. 36 от ЗЗБ организират изпълнението на дейностите съгласно планове за защита при бедствия и предоставят информация за предприетите действия в НОЦ на ГДПБЗН или на оперативния център (ОЦ) на СУ/ОУПБЗН.

Кординацията на силите и средствата от ЕСС

В района на бедствието координацията на силите и средствата от ЕСС се организира от ОЦ на СУ/ОУПБЗН, който:

1. поддържа връзка с ръководителя на място;
2. получава от ръководителя на място информация за мащаба на бедствието, проведените дейности по защита, необходимите сили и средства,

анализира информацията и я предоставя в съответните шабове за изпълнение на областния и общинските планове за защита при бедствия и на НОЦ на ГДПБЗН;

3. организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на място, кмета на общината или областния управител;

4. Във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

8. РЕД ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ

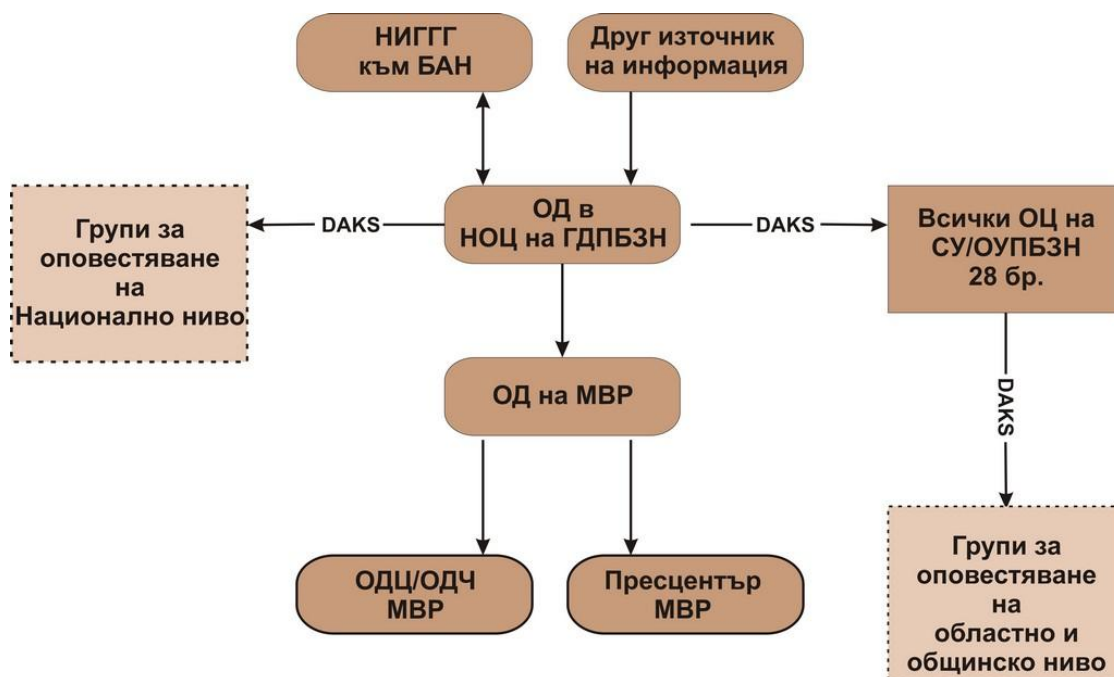
Ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на населението при бедствия се осъществяват по реда на Наредбата за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г. (Обн. ДВ, бр. 20 от 2012 г.) (Наредба за ранно предупреждение и оповестяване).

8.1. Оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система.

При земетресение оповестяването на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система се извършва съгласно схемата в следния ред:

С Х Е М А

за оповестяването на органите на изпълнителната власт
и съставните части на единната спасителна система при ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Легенда:

НИГГГ

– Националният институт по геофизика, геодезия и география;

БАН	– Българска академия на науките;
НОЦ	– Национален оперативен център на ГДПБЗН-МВР;
ГДПБЗН	– Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР;
ОЦ	– Оперативен център;
СУ/ОУПБЗН	– Столично управление/ Областно управление „Пожарна безопасност и защита на населението”;
ОД	– Оперативен дежурен;
МВР	– Министерство на вътрешните работи;
— DAKS →	
– Оповестяване чрез Система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система;	
————→	
– Телефонна връзка или друг комуникационен канал.	

При регистриране на земетресение Националният институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ) към Българска академия на науките подава информация на оперативния дежурен (ОД) в Националния оперативен център (НОЦ) на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР (ГДПБЗН). При получаване на информация от друг източник, ОД в НОЦ на ГДПБЗН установява връзка с НИГГ и изисква информация за земетресението.

Оперативният дежурен в НОЦ на ГДПБЗН-МВР подготвя информация за силата на регистрираното земетресение, мястото на епицентъра, територията, където е възникнало и магнитуда по скалата на Рихтер.

Оперативният дежурен в НОЦ на ГДПБЗН изпраща подготвената информация до ОД в ОДЦ на МВР и ОД в НОЦ на ГДПБЗН след получаване на информацията за земетресение изпълнява задълженията, регламентирани със заповед на министъра на вътрешните работи рег. № Из-1055/24.05.2012 г.

При земетресение, регистрирано на територията на страната с възможност за усещане ОД в НОЦ на ГДПБЗН записва съобщение, съдържащо информация за регистрираното земетресение (съгласно получено Съобщение № 3 от НИГГГ – Приложение № 26) и извършва оповестяване чрез Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система на всички Оперативни центрове на Областните управления „Пожарна безопасност и защита на населението” (ОЦ на ОУПБЗН). След получаване на Съобщение № 4 (Приложение № 27) и Съобщение № 5 (Приложение № 28) от НИГГГ, ОД в НОЦ на ГДПБЗН записва нови съобщения и оповестява ОЦ на СУ/ОУПБЗН. Съобщенията се дублират при необходимост и по e-mail.

При необходимост ОД в НОЦ на ГДПБЗН извършва оповестяване на групи на национално ниво чрез Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система по реда на Наредбата за ранно предупреждение и оповестяване.

При получаване на оповестяване оперативните дежурни на министерствата и ведомствата докладват на административните ръководители и по техни указания оповестяват силите за реагиране и за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, съгласно ведомствените планове за защита при бедствия.

При необходимост ОД в ОЦ на СУ/ОУПБЗН извършват оповестяване на групи на областно и общинско ниво чрез Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и

съставните части на единната спасителна система по реда на Наредбата за ранно предупреждение и оповестяване.

8. 2. Оповестяване и информиране на населението при земетресение.

При земетресение населението в Република България се информира за развитието на ситуацията, за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки и получава указания за поведение и действие чрез средствата за масова информация.

При необходимост от даване на допълнителна информация и указания за действия на населението в засегнати региони МВР изпълнява процедура по оповестяване на населението чрез високоговорещи устройства на сигнални уредби или чрез Областни контролни възли (ОКВ) на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението (СРПО). От ОКВ се излъчват съобщения на живо, които дават указания за поведението и действията на хората, без излъчване на акустични/алармени сигнали.

Пресцентърът на МВР публикува информация за земетресението на интернет страницата на МВР и подготвя кратко съобщение до националните медии. Съобщението се изпраща до БТА, БНТ и БНР от Пресцентър на МВР/ОД в НОЦ на ГДПБЗН;

Обществените електронни средства за масово осведомяване – Българско национално радио (БНР) и Българска национална телевизия (БНТ) и операторите, разпространяващи радио- и телевизионни програми с национално покритие осигуряват възможност за предоставяне на ефир по всяко време на денонощието чрез преки включвания на отговорните институции или за излъчване на предварително подготвени емисии. БНР, БНТ и БТА разпространяват официалната информация, необходима за защитата на населението, незабавно без изменение на съдържанието и смисъла. Съобщенията се излъчват и на английски език с цел уведомяване на чужденците, пребиваващи на територията на страната. Съобщенията по БНТ при възможност се съпровождат и с жестомимичен език/превод. Информацията за бедствието и за предприетите защитни мерки, както и указания към населението се излъчват безвъзмездно.

Информация до населението, намиращо се в зоната на покритие на Локални системи за оповестяване (ЛСО) се предава чрез ЛСО с локални задействания или посредством СРПО.

Националният оперативен център на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР, като националната точка за контакт в случай на бедствие, уведомява Центъра за мониторинг и информация на Европейската комисия (EU MIC), Евроатлантическия координационен център за реакция при бедствия на НАТО (EADRCC) и точките за контакт на съседните страни и координира искането и предоставянето на помощ.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Част I „Защита при земетресение” на Националния план за защита при бедствия е задължителна за изпълнение от всички органи на

изпълнителната власт, юридическите, физическите лица и едноличните търговци при възникване на бедствия.

Тя се актуализира поне веднъж на три години или при нова нормативна уредба на страната или Европейския съюз, отнасяща се до или свързана с изменение регламентацията и организацията на дейностите по защитата от бедствия.

При промени, които не засягат задачите на настоящия план, корекциите ще се извършват съобразно постъпилите искания на съответния компетентен орган.

При обявено бедствено положение са в сила разпоредбите на чл. 5, т. 7 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологичните щети (Обн. ДВ, бр.43/2008 г., изм. ДВ, бр.77/2010 г.).

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АЯР	Агенция за ядрено регулиране
БАН	Българската академия на науките
БНР	Българско национално радио
БНТ	Българска национална телевизия
БТА	Българска телеграфна агенция
БЧК	Български червен кръст
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГДПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”
ДА	Държавна агенция
ДП	Държавно предприятие
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕК	Европейска комисия
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	Европейски съюз
ЕСМ	електронно съобщителните мрежи
ЕСМИС	Електронни съобщителни мрежи и информационни системи
ЕСМНС	Електронната съобщителна мрежа за национална сигурност
ЕСС	Единна спасителна система
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
КВ	Къси вълни
ЛСО	Локална система за оповестяване
МВР	Министерство на вътрешните работи
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МФЧК/ЧП	Международна федерация на Червения кръст и Червения полумесец
НАТО	Организация на Североатлантическия договор
НИГГГ	Национален институт по геофизика, геодезия и география
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НОТССИ	Национална оперативна телеметрична система за сеизмична информация
НОЦ	Национален оперативен център
НСРПОБ	Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия
ОУПБЗН	Областно управление „Пожарна безопасност и защита на населението”
ОЦ	Оперативен център
ПМС	Постановление на министерския съвет
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СУПБЗН	Столично управление „Пожарна безопасност и защита на населението”

УКВ	Ултра къси вълни
ЦАН	Център за аерокосмическо наблюдение
EADRC	Евроатлантическия координационен център за реагиране при бедствия на НАТО
EU	Европейски съюз
MIC	Център за мониторинг и информация на Европейската Комисия
MSK-64	Medvedev-Sponheuer-Karnik